

Jaarstukken 2024

Jaarverslag en jaarrekening Natuur- en
recreatieschap IJsselmonde

juni 2025

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG 2024	2
1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING	3
2. LEESWIJZER	6
3. VERANTWOORDING PROGRAMMA INSTANDHOUDING EN ONTWIKKELING GEBIEDEN	7
3.1. GEBIEDSBEHEER	8
3.2. MAATSCHAPPELIJKE BETROKKENHEID	11
3.3. PLANNEN MAKEN	12
3.4. OVERHEAD (ONDERSTEUNENDE DIENSTEN)	12
3.5 ALGEMENE MIDDELEN	15
3.6 PROJECTEN/KREDIETEN	15
4. PARAGRAFEN	18
4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	19
4.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	21
4.3 FINANCIERING	22
4.4 GRONDBELEID	24
4.5 BEDRIJFSVOERING	25
4.6 OPENBAARHEIDSPARAGRAAF	27
JAARREKENING 2024	28
5.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2024	29
5.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2024	30
5.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	32
5.4 TOELICHTING OP DE BALANS	34
5.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2024	45
5.6 OVERIGE GEGEVENS	51
5.7 BIJLAGE TAAKVELDEN	52

JAARVERSLAG 2024

1. Bestuurlijke samenvatting

In deze bestuurlijke samenvatting zijn de gerealiseerde speerpunten per programma benoemd. Deze punten zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 3: Programmaverantwoording.

De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Ridderkerk, Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht werken op basis van een in 2024 gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling samen in het Natuur- en recreatieschap IJsselmonde (NRIJ). Het NRIJ heeft tot taak om in onderlinge samenhang het gemeenschappelijk belang van de deelnemers te behartigen voor wat betreft de ontsluiting, de ontwikkeling, aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en het toerisme en waar mogelijk van natuur en landschap in het werkgebied. Het NRIJ heeft een beheerareaal van ruim 800 hectare. De uitvoering van de werkzaamheden van het recreatieschap wordt middels een samenwerkingsovereenkomst verzorgd door Staatsbosbeheer.

Gemeente Barendrecht heeft in 2024 een voornemen tot uittreden kenbaar gemaakt aan NRIJ. In de Gemeenschappelijke Regeling is bepaald dat NRIJ binnen acht maanden een concept- uittredingsplan en een voorlopige uittreedsom vaststelt. Gemeente Barendrecht heeft echter verzocht om eerst een heisessie te organiseren om bestuurlijke uitgangspunten voor de samenwerking te bespreken. Deze sessie zal uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025 gehouden worden.

De NRIJ-gebieden liggen op IJsselmonde als groene longen in een stedelijke omgeving. Gelet op het gemeenschappelijke belang bij het beheer van de recreatiegebieden op IJsselmonde bestaat er een langjarige financiële relatie met de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland. De gemeente Rotterdam heeft de Hoofdlijnenovereenkomst Uittreden gemeente Rotterdam uit NRIJ verlengd via een addendum voor de periode 2026 tot en met 2031. De jaarlijkse bijdrage van de gemeente wordt bijgesteld van € 854.373 naar € 550.000. De provinciale bijdrage krijgt vorm in de Subsidieregeling beheer recreatiegebieden waar NRIJ na 2025 een beroep op kan doen. De hoogte van de subsidie vanaf 2026 is nog onbekend.

Gelet op het bovenstaande houdt NRIJ er rekening mee dat in de komende jaren substantieel minder geld beschikbaar komt van de verschillende overheden. Daarom heeft NRIJ vanaf 2022 een financiële taakstelling van 5% per jaar opgenomen in haar begrotingen, oplopende tot 20% in 2025. Het bestuur van het schap heeft eind 2021 besloten deze taakstelling in te vullen door optimalisaties uit te voeren waarmee de beheerlast verlaagd wordt. In 2025 wordt het programma Toekomstbestendig NRIJ gestart waarin een aantal thema's en deelprojecten gericht op kostenbeheersing en het verhogen van inkomsten wordt geïmplementeerd. Daarnaast maakt het versnellen van het reeds lopende besparingentraject deel uit van het programma.

Het beheer van de gebieden kent van jaar tot jaar fluctuaties door weers- en seizoensinvloeden. Het jaar 2024 werd gekenmerkt door een uitzonderlijk natte winter en voorjaar en een vrij normale zomer. Vooral door het slechte voorseizoen zijn minder hygiëneworkzaamheden uitgevoerd dan voorzien. Vanwege onvoorziene omstandigheden zijn in 2024 echter ook extra werkzaamheden/maatregelen uitgevoerd, zoals het opruimen van uitwerpselen van ganzen op zwemlocaties, het herstel van de coating van de spartelbadjes, het verwijderen van dood hout uit bomen die aangetast zijn door watermerkziekte in Sandelingen Ambacht en het herstel van een oeverbescherming in de Rhoonse grienden. Voorts is op 7 juli 2024 op twee parkeerterreinen langs de Achterzeedijk een grote hoeveelheid drugsafval aangetroffen. De dumping is op een verantwoorde manier door een deskundig bedrijf opgeruimd.

Financiële samenvatting

De jaarrekening 2024 sluit met een nadelig resultaat van 205.245 euro.

Exploitatie

De resultaten per programma zijn als volgt

PRODUCT	BEDRAG	VOORDELIG /NADELIG	AFWIJKING T.O.V. BEGROTING	TOELICHTING
Gebiedsbeheer	90.678	Nadelig	3%	Administratieve correctie omdat het budget is bij de najaars-rapportage te veel verlaagd is. De realisatie blijft wel binnen het initiële budget en binnen het afgesproken maximum van 30% van de materiële uitgaven. Er zijn beheermaatregelen getroffen waardoor dit in de toekomst wordt voorkomen.
Maatschappelijke betrokkenheid	132	voordelig	0%	-
Plannen maken	1.467	voordelig	-14%	-
Overhead				
Bestuurlijke diensten	9.483	Nadelig	8%	-
Financiële diensten	16.900	nadelig	8%	Er zijn extra kosten gemaakt voor de uitvoering van de rechtmatigheidscontrole
Juridische diensten	6.168	Voordelig	-33%	Dit product is vraaggestuurd en kon met minder inzet van personele middelen worden gerealiseerd
Algemene middelen	102.830	Nadelig	3%	Administratieve correctie omdat is bij de najaarsrapportage een te hoge inschatting is gemaakt van de verwachte rentebaten. Er zijn beheermaatregelen getroffen waardoor dit in de toekomst wordt voorkomen.
Saldo gewone bedrijfsvoering	212.124	NADELIG		
Afwijking kredieten	57.712	Voordelig	112%	Er zijn minder kosten gemaakt voor projecten die gedekt worden uit de reserves
Afwijking dekking kredieten/ mutaties reserves	50.833	Nadelig	-25%	
Totaal resultaat	205.245	NADELIG		

Voorgesteld wordt het nadelige jaarresultaat 2024:

- Te onttrekken aan de Algemene Reserve.

Vermogenspositie

Het eigen vermogen komt per ultimo 2024 uit op een bedrag van ca. € 4,7 miljoen.

2. Leeswijzer

In deze jaarstukken wordt inzicht gegeven in de voortgang van het realiseren van de doelen en prestaties uit de programmabegroting 2024 en de najaarsrapportage 2024. Daarnaast wordt inzicht geboden in de realisatie van additionele projecten (kredieten). In de tabellen zijn de realisatiecijfers over het jaar 2024 opgenomen. De lasten en de baten zijn gepresenteerd als positieve bedragen in hele euro's. Voor zover niet anders vermeld zijn alle resultaten incidenteel.

De jaarstukken zijn opgesteld naar de eisen die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) stelt.

In de bestuurlijke samenvatting (hoofdstuk 1) is op hoofdlijnen ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2024. In hoofdstuk 3 is de programmaverantwoording opgenomen. Hierin worden de doelen en prestaties toegelicht door beantwoording van de drie W-vragen:

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we gedaan?
3. Wat heeft het gekost?

Hoofdstuk 4 zal daarna ingaan op de, volgens het BBV verplichte en voor het recreatieschap relevante, paragrafen, te weten:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Grondbeleid
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheidsparagraaf

Hoofdstuk 5 bevat de jaarrekening 2024 met daarin de waarderingsgrondslagen, de balans per 31 december 2024 met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting. Ook is in hoofdstuk 5 aanvullende (o.a. wettelijke verplichte) informatie opgenomen.

3. Verantwoording Programma Instandhouding en Ontwikkeling Gebieden

Het programma is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken
- Ondersteunende diensten
- Projecten/Kredieten en
- Mutatie reserves

3.1. Gebiedsbeheer

De natuur- en recreatiegebieden vallend binnen de gemeenschappelijke regeling zijn onderhouden conform het principe 'schoon, heel en veilig' voor een optimaal gebruik door de bezoekers. Onder het beheer van de gebieden vallen tevens diverse exploitaties, die bijdragen aan de recreatieve kwaliteit.

Het gebiedsbeheer is gerealiseerd door middel van de volgende producten en diensten:

1. Beheerinformatie
2. Uitvoeren terreininspecties
3. Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer
4. Uitvoeren terreinbeheer
5. Omgevingscommunicatie
6. Beheer vastgoed en gronden
7. Toezicht en handhaving
8. Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

Ad. 1 Beheerinformatie

Wat hebben we bereikt?

Inzicht in de beheerwerkzaamheden en kosten voor de komende jaren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De beheerinformatie (het Terreinbeheermodel (TBM) gekoppeld aan het Geografisch Informatie Systeem (GIS) en de 'kunstwerkpaspoorten' voor bijvoorbeeld bruggen en steigers) is op orde gehouden.

Ad. 2 Uitvoeren terreininspecties

Wat hebben we bereikt?

Het uitvoeren van terreininspecties heeft geleid tot actuele en heldere beheerdata. Hiermee is op korte termijn de kwaliteit en veiligheid in de gebieden gewaarborgd en is op langere termijn inzicht in de noodzakelijke investeringen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De systematische visuele en technische inspecties zijn conform planning uitgevoerd. Daarmee is zicht op de onderhoudsstaat van de natuur- en recreatieterreinen geborgd.

Ad. 3 Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer

Wat hebben we bereikt?

Een natuurlijke en eigentijdse inrichting van de terreinen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De ondersteuning van recreatieadviseurs, ecologen en landschapsarchitecten is waar nodig en wenselijk ingezet, waarmee het beheer ingericht is vanuit een integraal perspectief.

Ad. 4 Uitvoeren terreinbeheer

Wat hebben we bereikt?

Een duurzaam onderhouden natuur- en recreatiegebied dat aansluit op de wensen van bezoekers, met faciliteiten die schoon, heel en veilig zijn. Daarnaast heeft het terreinbeheer bijgedragen aan natuurwaarden en biodiversiteit.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het product Uitvoeren terreinbeheer betreft het doen onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. De basis voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden is beschreven in het Terreinbeheermodel (TBM). Het regulier (jaarlijks) onderhoud is gerealiseerd door uitvoering van het gras/waterbestek, het hygiënebestek en losse opdrachten aan aannemers en door een beperkt aantal werkzaamheden in eigen beheer uit te voeren. Daarnaast wordt in toenemende mate samenwerking gezocht met maatschappelijke partijen, vrijwilligers e.d. Ten behoeve van de werkzaamheden voor het groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van een jaarlijks geactualiseerde meerjarige onderhoudsplanning. De toelichting over het in 2024 uitgevoerde programma groot onderhoud is opgenomen in paragraaf 4.2 Onderhoud kapitaalgoederen.

Het afgelopen jaar werd gekenmerkt door een uitzonderlijk natte winter en voorjaar en een vrij normale zomer. Vooral door het slechte voorseizoen zijn minder hygiënewerkzaamheden uitgevoerd dan voorzien. Vanwege onvoorziene omstandigheden zijn in 2024 echter ook de volgende extra werkzaamheden/maatregelen uitgevoerd:

- *Opruimen uitwerpselen ganzen:* Op de zwemlocaties wordt een pakket aan onderhoudsmaatregelen uitgevoerd dat gericht is op veilig en hygiënisch verantwoord recreatief gebruik. Het opruimen van uitwerpselen die ganzen achterlaten op de speel- en ligweides en de strandjes maakt hier geen deel van uit. De overlast hiervan neemt de afgelopen jaren wel steeds verder toe. Bovendien wordt door afspoeling van regenwater ook de waterkwaliteit negatief beïnvloed. De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) controleert iedere twee weken of de kwaliteit van de zwemlocaties voldoet aan de wet- en regelgeving. Het komt steeds vaker voor dat dit niet het geval is en dat er dientengevolge een waarschuwing dan wel zwemverbod ingesteld wordt. Daarbij wordt NRIJ in toenemende door de ODMH gewezen op haar beheerverantwoordelijkheid hierin. Ter verbetering van de kwaliteit van de zwemlocaties en om door de ODMH ingestelde waarschuwingen/zwemverboden te voorkomen zijn extra werkzaamheden verricht om de uitwerpselen te verwijderen. Onderzocht wordt of deze inspanning in de toekomst beperkt kan worden. Daarbij wordt als eerste gekeken naar de bron; vermindering van het aantal ganzen. Helaas blijkt dat nestbehandeling niet tot een significante afname leidt. Aanpassingen in de inrichting van de zwemlocaties (zoals het aanbrengen van obstakels of het toepassen van andere grasmengsels) heeft mogelijk wel het effect dat ganzen naar andere locaties uitwijken. Dit kan echter ook op gespannen voet staan met de functie van de zwemlocaties. Indien blijkt dat ook inrichtingsmaatregelen niet leiden tot voldoende verbetering van de waterkwaliteit moet rekening worden gehouden met structureel extra kosten om de uitwerpselen op te ruimen.
- *Herstel coating spartelbadjes:* Bij inspectie voor de in bedrijf stelling dit voorjaar is gebleken dat de coating aan de binnenzijde van de spartelbadjes kleine scheurtjes

vertoonde. Aangezien dit kan leiden tot verslechtering van de waterkwaliteit (ophoping van bacteriën) dan wel tot onveilige situaties (afbrokkelen van stukjes coating) is herstel van de coating uitgevoerd.

- *Extra veeg-/reinigingswerkzaamheden:* In verband met de extreme hoeveelheid neerslag gedurende het winter- en voorseizoen zijn op diverse locaties extra veeg- en reinigingswerkzaamheden uitgevoerd op met name parkeerterreinen. Dit ter voorkoming van wateroverlast door ophopingen van vuil, mos, bladafval etc.
- *Dumping drugsafval:* Op 7 juli 2024 is op twee parkeerterreinen langs de Achterzeedijk een grote hoeveelheid drugsafval aangetroffen. Op één locatie is een vat gaan lekken, waardoor ook bodemverontreiniging heeft plaatsgevonden. De dumping is op een verantwoorde manier door een deskundig bedrijf opgeruimd
- *Watermerkziekte Sandelingen Ambacht:* In recreatiegebied Sandelingen Ambacht is een grote hoeveelheid wilgen aangetast door watermerkziekte. Deze ziekte veroorzaakt dood hout in de kroon en leidt uiteindelijk tot het afsterven van de boom. Om onveilige situaties te voorkomen is als eerste actie dood hout van wilgen die langs paden staan verwijderd
- *Herstel oeverbescherming Rhoonse grienden:* In de Rhoonse grienden is een oever van een watergang ingestort waardoor het naastgelegen druk bezochte voetpad ondermijnd werd. Om te voorkomen dat het pad afgesloten moest worden zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd en om herhaling te voorkomen is langs de watergang een rijshouten beschoeiing aangebracht.

Ad. 5 Omgevingscommunicatie

Wat hebben we bereikt?

Brede waardering voor de gebieden, heldere communicatie en samenwerking met belanghebbenden, gezamenlijke verantwoordelijkheid en begrip voor de uitgevoerde beheermaatregelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Ter ondersteuning van het gebiedsbeheer is het product Omgevingscommunicatie geleverd. Daarbij is gebruik gemaakt van diverse vormen van gebieds- en stakeholdercommunicatie. Voorts heeft Staatsbosbeheer de afhandeling van klachten en meldingen die rechtstreeks voorkomen uit de door haar uitgevoerde activiteiten verricht.

Ad. 6 Beheer vastgoed en gronden

Wat hebben we bereikt?

De (vermogens)positie is op orde gehouden, waarmee voldaan is aan rechten en plichten die het eigendom met zich meebrengt. Daarbij is met zorgvuldig en passend medegebruik een bijdrage geleverd aan het recreatieaanbod en aan structurele inkomsten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Binnen het product Beheer vastgoed en gronden is een takenpakket tot uitvoering gebracht dat bestaat uit advies op grondbeleid, aan- en verkopen <1 ha en operationeel beheer. Grote aan- of verkooptransacties (> 1 ha) hebben zich niet voorgedaan. Wel is het in 2022 gestarte gesprek met gemeente Ridderkerk over de verkoop van grond in het Oosterpark ten behoeve van het plaatsen van geluidsschermen voortgezet.

Ad. 7 Toezicht en handhaving***Wat hebben we bereikt?***

Een gebied waar mensen zich veilig en welkom voelen en waar de natuur is beschermd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Toezicht en handhaving bestaat in hoofdzaak uit gastheerschap voor de gebruikersgroepen en handhaving op geldende bepalingen en wetgeving, veelal in samenwerking met andere bevoegde toezichthouders (politie, gemeentelijke handhavers). Deze activiteiten zijn uitgevoerd door boswachters met boa-bevoegdheden. Daarbij is ingespeeld op de aard van het gebied en mogelijke probleemsituaties in de terreinen.

Ad. 8 Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen***Wat hebben we bereikt?***

Er is in de gebieden ruimte geboden voor initiatieven van derden, waarbij deze zorgvuldig zijn getoetst aan de andere belangen van het terrein.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De gebieden zijn regelmatig gebruikt door organisaties en particulieren voor het organiseren van activiteiten en evenementen. Heldere afspraken over het gebruik van het gebied en de faciliteiten, zijn vastgelegd in de vorm van een vergunning (verlening door gemeenten), ontheffing of toestemming.

Wat heeft het gekost?

Product	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Personeel	766.300,00	817.625,96	0,00	0,00	766.300,00	817.625,96
Materieel	2.602.098,00	2.649.483,50	845.500,00	853.533,21	1.756.598,00	1.795.950,29
Gebiedsbeheer	3.368.398,00	3.467.109,46	845.500,00	853.533,21	2.522.898,00	2.613.576,25

Toelichting:**Personeel: Nadeel 51.326**

Alle toelichting op personele afwijkingen zijn (voor zover nodig) opgenomen in paragraaf 4.5 Bedrijfsvoering.

Materieel: Nadeel 39.352

Gezien de geringe afwijking op dit product (2,2% t.o.v. het budget) geen toelichting op dit onderdeel.

3.2. Maatschappelijke betrokkenheid

Vrijwilligers en actief burgerschap***Wat hebben we bereikt?***

Er is betrokkenheid, betekenis en plezier bij gebruikers en de omgeving van het gebied gecreëerd door zorgvuldige aanpak van vrijwilligerswerk en actief burgerschap.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Veel mensen voelen zich betrokken bij de gebieden en zetten zich er graag voor in. 'Vrijwilligers en actief burgerschap' is een essentieel product om hen hiervoor op een zorgvuldige, professionele manier ruimte te bieden en terreinen op eigentijdse wijze te

beheren. Dat levert kwalitatief hoogstaand gebiedsbeheer op en bovendien draagvlak in de omgeving.

Wat heeft het gekost?

Product	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Personeel	29.000,00	28.867,50	0,00	0,00	29.000,00	28.867,50
Maatschappelijke betrokkenheid	29.000,00	28.867,50	0,00	0,00	29.000,00	28.867,50

Toelichting:

Personeel: Voordeel 132

Alle toelichting op personele afwijkingen zijn (voor zover nodig) opgenomen in paragraaf 4.5 Bedrijfsvoering.

3.3. Plannen maken

Vorbereiden programma's en projectmanagement

Wat hebben we bereikt?

Ten laste van dit budget wordt alleen de inzet van capaciteit benodigd voor het opstellen van een bestuursvoorstel gebracht. Dit voorstel heeft als doel het bestuur uit te laten spreken of men het gesignaleerde probleem wil oplossen of de kans wil benutten en bereid is daarvoor middelen beschikbaar te stellen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De activiteiten die nodig waren om tot bestuursvoorstellen te komen zijn uitgevoerd en ten laste van dit budget gebracht.

Wat heeft het gekost?

Product	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Personeel	12.000,00	10.474,50	0,00	0,00	12.000,00	10.474,50
Materieel	0,00	58,95	0,00	0,00	0,00	58,95
Plannen maken	12.000,00	10.533,45	0,00	0,00	12.000,00	10.533,45

Toelichting:

Personeel: Voordeel 1.525

Alle toelichting op personele afwijkingen zijn (voor zover nodig) opgenomen in paragraaf 4.5 Bedrijfsvoering.

Materieel: Nadeel 59

Gezien de geringe afwijking op dit product geen toelichting op dit onderdeel.

3.4. Overhead (Ondersteunende diensten)

3.4.1. Bestuursproducten

Bestuurssecretaris

Wat hebben we bereikt?

De bestuurssecretaris heeft een effectieve ondersteuning en advisering van het bestuur geleverd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De bestuurssecretaris is de expert-sparringpartner. Hij heeft geadviseerd en het bestuur en andere samenwerkingspartners begeleid. Met zijn bestuurlijk-juridische achtergrond heeft hij bewaakt dat voldaan wordt aan de vereisten en bepalingen die onder meer de Wet Gemeenschappelijke Regelingen stelt. Voorts heeft hij de uitvoering van bestuurlijke taken en besluitvormingsprocessen ondersteund en heeft hij meegedacht over bestuurlijke vraagstukken. Als rechterhand van het bestuur heeft de bestuurssecretaris besluiten vertaald naar concrete afspraken voor Staatsbosbeheer.

Accountmanagement

Wat hebben we bereikt?

Door middel van de inzet van een accountmanager was er een deskundig aanspreekpunt voor het recreatieschap en een opdrachtnemer voor uw bestuurlijke opdrachten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De accountmanager heeft opgetreden als sparringpartner voor uw organisatie en als opdrachtnemer voor uw bestuurlijke opdrachten. In dat kader heeft hij de voortgang van de projecten en werkzaamheden die daaruit voortkomen bewaakt en heeft hij u geïnformeerd u over de voortgang en de eindresultaten.

Secretariaat

Wat hebben we bereikt?

Het secretariaat heeft ervoor gezorgd dat de vergaderingen goed voorbereid waren en professioneel zijn verlopen, dat de daarbij behorende vergaderstukken tijdig beschikbaar waren en dat de archivering op orde is.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het ambtelijk secretariaat heeft de planning, organisatie, voorbereiding, verslaglegging en archivering van de bestuursvergaderingen verzorgd.

3.4.2. Financiële diensten

Financieel beleid

Wat hebben we bereikt?

Een solide financieel beleid dat voldoet aan juridische en financiële vereisten, verordeningen, notities en kaders. Daarbij is de in de samenwerkingsovereenkomst opgenomen financiële opgave die oploopt tot 20% bezuiniging op de beheerlast in 2025 (5% per jaar vanaf begroting 2022) verwerkt als een taakstelling ter hoogte van € 339.750.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben volgens de wettelijke vereisten en volgens het inkoop- en beleidskader (Europese) aanbestedingen begeleid, contracten opgesteld, rapportages voor verantwoording en accountantscontrole verzorgd en de verzekeringsportefeuille gecoördineerd en op onderwerpen wordt financieel advies gegeven. De taakstelling is ingelost door verwerking van

een in de begroting aanwezig overschot ter hoogte van € 148.000 en door enkele incidentele meevallers.

Planning en control

Wat hebben we bereikt?

Een Planning & Control-cyclus (P&C) dat kader en sturing geeft aan het bestuur en ondersteuning biedt om de doelstellingen te bereiken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben de P&C ingericht, beginnend met het plannen van de jaarlijkse activiteiten (begroting) en eindigend met het vaststellen van het jaarresultaat en het samenstellen van de jaarrekening. Administratie (de vastlegging van financiële handelingen) maakt vanzelfsprekend onderdeel uit van de P&C. Met de najaarsrapportage is de uitvoering van activiteiten bewaakt en is ervoor gezorgd dat de bedrijfsvoering 'in control' is gebleven.

3.4.3. Juridische diensten

Aansprakelijkheid

Wat hebben we bereikt?

Efficiënte afhandeling van klachten, aansprakelijkheidstellingen en bezwaren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Gezorgd is voor een onderbouwde afwijzing of toewijzing van claims, voor de (financiële) afhandeling ervan, of claims zijn doorgestuurd naar de verantwoordelijke partij. Omgekeerd is gezorgd voor aansprakelijkheidstelling van derden bij schade aan de terreinen. In bezwaarprocedures is gezorgd voor de hoorzittingen en zijn beslissingen op bezwaar opgesteld.

Juridische ondersteuning

Wat hebben we bereikt?

Goede en snelle juridische ondersteuning waarmee imagoschade en allerlei risico's voorkomen dan wel beperkt zijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Er is vormgegeven aan en geadviseerd over diverse overeenkomsten in het kader van beleid en uitvoering van beheer, waaronder de samenwerking met derden (private en publieke partijen).

Procederen

In die gevallen waarin geprocedeerd moet worden, wordt een vlotte en correcte afhandeling van de procedure beoogd. In 2024 was er echter geen aanleiding om capaciteit in te zetten voor dit product.

Woo-procedures

Gestreefd wordt naar een snelle en correcte afhandeling van Woo-procedures. In 2024 is capaciteit ingezet voor de behandeling van één Woo-verzoek.

Wat heeft het gekost?

Product	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Personeel	102.000,00	113.455,50	0,00	0,00	✓ 102.000,00	113.455,50
Materieel	2.900,00	927,22	0,00	0,00	✓ 2.900,00	927,22
Bestuurlijke diensten	104.900,00	114.382,72	0,00	0,00	✓ 104.900,00	114.382,72
Personeel	158.000,00	161.732,00	0,00	0,00	✓ 158.000,00	161.732,00
Materieel	42.500,00	56.462,84	0,00	795,03	✓ 42.500,00	55.667,81
Financiële diensten	200.500,00	218.194,84	0,00	795,03	✓ 200.500,00	217.399,81
Personeel	25.000,00	18.831,75	0,00	0,00	✓ 25.000,00	18.831,75
Materieel	0,00	0,00	0,00	0,00	✓ 0,00	0,00
Juridische diensten	25.000,00	18.831,75	0,00	0,00	✓ 25.000,00	18.831,75
Overhead	330.400,00	351.409,31	0,00	795,03	✓ 330.400,00	350.614,28

Toelichting:Personeel:

- Bestuurlijke diensten: Nadeel 11.456
- Financiële diensten: Nadeel 3.732
- Juridische diensten: Voordeel 6.168

Alle toelichting op personele afwijkingen zijn (voor zover nodig) opgenomen in paragraaf 4.5 Bedrijfsvoering.

Materieel:

- Bestuurlijke diensten: Voordeel 1.973
Vanuit kostenoverwegingen is er voorzichtig omgegaan met de uitgaven op bestuursproducten. Vergaderingen zijn intern en bijvoorbeeld niet op externe locaties gehouden.
- Financiële diensten:
 - o Lasten: Nadeel 13.963
Door toename van wet- en regelgeving rondom o.a. rechtmatigheids-verantwoording zijn de kosten gestegen. Met ingang van 2023 legt het Dagelijks Bestuur verantwoording af over de rechtmatigheid. De accountant voert, naast de controle uit op de getrouwheid van de jaarrekening, ook een controle uit op de getrouwheid van deze rechtmatigheids-verantwoording, met als gevolg hogere kosten.
 - o Baten: Voordeel 795
Gezien de geringe afwijking op dit product geen toelichting op dit onderdeel.
- Juridische diensten:
Toelichting: Niet van toepassing (alleen personele middelen)

3.5 Algemene middelen

Product	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Rentekosten	9.828,00	9.931,83	0,00	0,00	✓ 9.828,00	9.931,83
Rentebaten	0,00	0,00	272.500,00	169.773,59	✓ -272.500,00	-169.773,59
Overige jaarlijkse vergoedingen	0,00	0,00	1.237.388,00	1.237.387,80	✓ -1.237.388,00	-1.237.387,80
Deelnemersbijdragen	0,00	0,00	1.653.711,00	1.653.711,00	✓ -1.653.711,00	-1.653.711,00
Algemene middelen	9.828,00	9.931,83	3.163.599,00	3.060.872,39	✓ -3.153.771,00	-3.050.940,56

Materieel: Nadeel 102.830

Er zijn minder rentebaten ontvangen dan was voorzien bij de najaarsrapportage.

3.6 Projecten/kredieten

Projectnaam	Budget	Uitgaven t/m 2023	Uitgaven 2024	Uitgaven t/m 2024	Saldo 31-12-2024
Optimalisatierichting NRIJ	75.000	19.327		19.327	55.673
Haalbaarheidsonderzoek schijf 2/3 en 4	80.000			0	80.000
Optimalisatie beheer	193.988		4.836	4.836	189.152
Maatregelen overlast zuidelijk randpark	126.500	109.094	11.880	120.974	5.526
Pilot aanpak zwerfafval Oude Maas gebied	110.000		81.627	81.627	28.373
Concept uitredingsplan gemeente uit GR	20.000		1.803	1.803	18.197
Evaluatie SOK	12.000		9.000	9.000	3.000
Subsidie Coördinatie	27.500			0	27.500
Subtotaal	644.988	128.421	109.146	237.566	407.422
Afgesloten projecten					
BBQ Bakken Spuiveld/Ziedewijdseland	13.500	5.944		5.944	7.556
Uitbreiding Hotel ARA Zwijndrecht	30.000	1.145	432	1.577	28.424
Kwaliteitsimpuls Wevershoek	274.000	240.663		240.663	33.337
Traject besparingen	36.100		29.945	29.945	6.155
Subtotaal	353.600	247.751	30.377	278.128	75.472
Totaal natuur en recreatieschap IJsselmonde	998.588	376.172	139.523	515.695	482.893

Toelichting:

Programma Toekomstbestendig NRIJ

Het Algemeen Bestuur heeft op 14 november 2021 ingestemd met de uitvoering van het project Optimaliseringsrichting NRIJ. Doel van dit project is het verkennen, uitwerken en doorvoeren van optimaliseringsvoorstellen teneinde de uitgaven voor het product Uitvoeren terreinbeheer met 20% te verlagen in 2025. Ter uitvoering van dit project zijn destijds de volgende kredieten beschikbaar gesteld:

1. *Optimaliseringsrichting NRIJ* – voor het uitwerken en doorvoeren van de eerste serie optimaliseringsvoorstellen.
2. *Haalbaarheidsonderzoek schijf 2/3 en 4* – voor het uitvoeren van een nadere verkenning naar de tranches optimaliseringsvoorstellen voor de jaren 2023 tot en met 2025.

Daarnaast heeft de provincie Zuid-Holland in het kader van de zogenaamde 50/50-deal een projectsubsidie beschikbaar gesteld die toegevoegd is aan het project:

3. *Optimalisatie beheer* - voor het doorvoeren van doeltypewijzigingen met als doel het naar beneden brengen van de jaarlijkse beheerlasten.

Onder de vlag van dit project is in 2022/2023 een beperkt aantal optimaliseringsvoorstellen uitgevoerd. Daarna is de daadwerkelijke realisatie van optimalisering en herinrichtingen getemporeerd. Wel is een inventarisatie gemaakt van objecten die kunnen worden omgevormd teneinde de toekomstige beheerlasten te verminderen. Per object zijn de herinrichtingsmaatregelen die nodig zijn om dit doel te bereiken gedefinieerd.

In 2024 heeft een ingehuurd externe partij advies uitgebracht over de verdere aanpak van het doorvoeren van besparingen en het verhogen van inkomsten. Dit heeft erin geresulteerd dat het programma Toekomstbestendig NRIJ wordt gestart. Dit programma bestaat uit de volgende thema's en deelprojecten:

- Thema A; labeling deelgebieden;
- Thema B; versnelling lopend besparingstraject;

- Deelproject 1: bijdrage beheer derden;
- Deelproject 2: bijdrage beheer Rotterdam;
- Deelproject 3: bijdrage veren;
- Deelproject 4: aanvullende baten;
- Deelproject 5: reduceren kosten bedrijfsvoering;

Het project Optimaliseringsrichting NRIJ wordt met de hiervoor beschikbaar gestelde kredieten en de projectsubsidie van de provincie opgenomen onder thema B van dit programma.

Begin 2025 wordt het programmamanagement Toekomstbestendig NRIJ ingericht en daadwerkelijk gestart met de uitvoering.

Voor de leesbaarheid met de tabel zijn deze kredieten onder elkaar gezet.

De kredieten Optimalisering NRIJ en Haalbaarheid fase 2/3 en 4 dienen verlengd te worden naar 31-12-2025.

Maatregelen Zuidelijk Randpark:

Het Algemeen Bestuur heeft dit krediet in het voorjaar van 2023 beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van maatregelen om de overlast in het Zuidelijk Randpark tegen te gaan. In het project is parkeerterrein Vrijenburg voorzien van een slagboom die het terrein 's nachts afsluit. Ook zijn de lichtmasten vervangen door hufterproof exemplaren. De werkzaamheden zijn eind 2023 afgerond.

Het resterende budget is niet toereikend om ook, zoals oorspronkelijk de bedoeling was, parkeerterrein Clarabos van slagbomen te voorzien. Daarnaast is de problematiek complexer geworden door invoering van betaald parkeren in de aangrenzende wijken van Rotterdam. Hierdoor wijken zowel bewoners als gebruikers van de nabijgelegen tramhalte uit naar parkeerterrein Vrijenburg om lang(er) en/of 's nachts te parkeren. Dit heeft inmiddels geleid tot vernieling van de slagboom.

Samen met de gemeenten Barendrecht en Rotterdam en met de politie wordt overleg gevoerd over de aanpak van deze problematiek.

Krediet verlengen naar 31-12-2025.

Pilot aanpak zwerfafval Oude Maas gebied

Het Algemeen Bestuur heeft op 3 april 2024 een krediet beschikbaar gesteld voor de uitvoering van een pilot zwerfafval in de intensief gebruikte recreatiegebieden langs de Oude Maas. De uitstraling van deze gebieden wordt door het zwerfafval negatief beïnvloed; het hindert recreanten en het zorgt voor milieuverontreiniging. Er is daarom een subsidie aangevraagd en toegekend binnen de subsidieregeling recreatie, sport en gezondheid/kwaliteitsimpuls recreatie van de provincie Zuid-Holland. Met behulp van deze subsidie en de eigen bijdrage van het schap kon de pilot in de zomer van 2024 worden uitgevoerd in het Oude Maasgebied Spuiveld/Ziedewijdseland. Ten behoeve van deze pilot is er in juni 2024 een doelgroep- en gebiedsanalyse uitgevoerd. Naar aanleiding hiervan is de campagne "Oude Maas schoon" ontworpen door communicatiebureau Tappan. De uitrol van de campagne vond plaats in augustus 2024. De resultaten zijn zeer positief en er is veel waardering vanuit de omgeving.

De evaluatie en een voorstel om de pilot in 2025 te continueren en uit te breiden naar de Veerplaat zijn begin 2025 voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur en zullen vervolgens geagendeerd worden in het Algemeen Bestuur.

Dit krediet dient verlengd te worden naar 31-12-2025.

Concept Uittredingsplan gemeente uit GR

Gemeente Barendrecht heeft in 2024 een voornemen tot uittreden bekend gemaakt aan NRIJ. Conform de Gemeenschappelijke Regeling is de vervolgstap in de procedure het opstellen van een concept uittredingsplan. Besloten is echter om eerst bestuurlijke uitgangspunten te bepalen in een heisessie. Deze sessie wordt in het tweede kwartaal van 2025 gepland.

Evaluatie SOK

In 2024/2025 is de evaluatie van de Samenwerkingsovereenkomst 2021-2025 uitgevoerd. De resultaten van de evaluatie worden in het tweede kwartaal van 2025 aangeboden aan het Dagelijks en aan het Algemeen Bestuur.

Subsidie Coördinatie

Het Algemeen Bestuur heeft op 3 juli 2024 besloten om in gezamenlijkheid met de andere Natuur- en recreatieschappen in Zuid-Holland te gaan samenwerken op het gebied van subsidiecoördinatie en fondsenwerving. De totale jaarlijkse kosten hiervan worden met elkaar gedeeld. Begin 2025 wordt een externe partij geworven die de subsidiecoördinatie gaat uitvoeren. Na een jaar zal een evaluatie plaatsvinden. Krediet verlengen tot 31-12-2025.

Afgesloten kredieten

BBQ bakken Spuiveld/Ziedewijdseland

In 2021 zijn BBQ-bakken en de bijbehorende bebording geplaatst in het deelgebied Spuiveld/Ziedewijdseland aan de Oude Maas. Het gebruik van de bakken wordt sindsdien gemonitord, inmiddels in het kader van de in 2024 gestarte pilot aanpak zwerfvuil Oude Maas gebied. In dit bredere kader wordt ook het gebruik van deze afvalbakken geëvalueerd. Het project is in 2024 financieel afgesloten.

Uitbreiding Hotel ARA

Sinds april 2024 is Hotel ARA opvanglocatie voor 300 asielzoekers. De exploitant van het hotel heeft laten weten dat hij de uitbreidingsplannen verder uit wil werken gedurende de maximaal drie jaar durende opvangperiode. Gelet op dit nieuwe uitstel van de voorgenomen uitbreiding is het krediet eind 2024 afgesloten.

Kwaliteitsimpuls Wevershoek

De werkzaamheden zijn afgerond en de eindafrekening is opgesteld en rondgestuurd. Het krediet is in 2024 afgesloten.

Traject besparingen

In het eerste half jaar van 2024 heeft een ingehuurde externe partij advies uitgebracht over de verdere aanpak van het doorvoeren van besparingen. Het resultaat hiervan is dat het programma Toekomstbestendig NRIJ wordt gestart (zie hierboven). De werkzaamheden zijn afgerond en het krediet is eind 2024 afgesloten.

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het recreatieschap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd of ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het recreatieschap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Risicoanalyse

Risico	Aard van het risico	Financiële impact risico	Kans van optreden H/M/L *)	Impact (uitgaande van vier jaar)
Bijdrage PZH	Structureel	€ 192.000	H	€ 574.000
Programma toekomst-bestendig NRIJ	Structureel	€ 453.000	L	€ 360.000
Niet kwantificeerbare risico's	Structureel	€ 18.900		€ 75.600

*) De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 75%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 25% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Bijdrage Provincie Zuid-Holland vanaf 2026

Bij de uittreding van de provincie Zuid-Holland zijn financieringsafspraken gemaakt die lopen tot en met 2025. In de destijds afgesloten financieringsovereenkomst is het uitgangspunt opgenomen dat de provincie ook na 2025 haar medeverantwoordelijkheid voor recreatiebeheer behoudt en daartoe middelen beschikbaar stelt. De provincie zal dit met ingang van 2026 vormgeven door toepassing van de Subsidieregeling beheer recreatiegebieden. Volgens de regeling kan subsidie echter uitsluitend worden aangevraagd door eigenaren of erfpachters van gebieden die door de provincie aangemerkt zijn als

recreatiegebied met een minimumoppervlakte van 100 hectare. Daarnaast hanteert de provincie een plafondbudget waardoor nog niet duidelijk is of het in de regeling opgenomen maximale subsidiepercentage van 40% kan worden behaald.

De bijdrage van de provincie bedroeg in 2024 € 383.015 (inclusief indexering). Rekening wordt gehouden met een bijdrage die significant lager is. Voor de risicoanalyse is gerekend met een halvering.

Programma Toekomstbestendig NRIJ

Vanwege de vermindering van de bijdrage van provincie Zuid-Holland en het verminderen van de bijdrage van gemeente Rotterdam (vanaf 2026) heeft het Algemeen Bestuur eind 2021 het besluit "Optimalisatierichting Natuur- en recreatieschap IJsselmonde" genomen. Hiermee heeft het bestuur ingestemd met het uitwerken en doorvoeren van de eerste serie optimaliseringsvoorstellen. Voorts heeft het bestuur opdracht gegeven voor het uitvoeren van een nadere verkenning van de haalbaarheid en uitwerking van de tranches voor de jaren 2023 tot en met 2025. In verband hiermee is sinds 2022 een taakstellende bezuiniging opgenomen in de programmabegrotingen, oplopend tot € 453.000 in 2025.

In 2022/2023 een beperkt aantal optimaliseringsvoorstellen uitgevoerd. Daarna is de daadwerkelijke realisatie van optimalisering en herinrichtingen getemporeerd.

In 2024 heeft een ingehuurd externe partij advies uitgebracht over de verdere aanpak van het doorvoeren van besparingen en het verhogen van inkomsten. Dit heeft erin geresulteerd dat in 2025 het programma Toekomstbestendig NRIJ wordt gestart. Binnen dit programma is een versnelling van het optimalisatietraject voorzien.

Vanwege het achterlopen van de realisatie van optimalisatievoorstellen is een risico opgenomen ter hoogte van de taakstellende bezuiniging.

Niet kwantificeerbare risico's

Hier wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Voor dit beleid volgt het schap het rijksbeleid voor gemeenten. Het rijk stelt voor gemeenten, die vallen onder het artikel 12-regime, de minimale buffer van de algemene reserve op 2% van de som van de structurele inkomsten. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste/benodigde weerstandsvermogen voor niet gekwantificeerde risico's. Voor de structurele inkomsten wordt uitgegaan van de huren & pachten en de verwachte rentebaten. Deze zijn in de begroting 2025 gesteld op 954K. Het risico is dan $18.900 \times 4 = 75.600$ euro.

Ratio Weerstandsvermogen

Zoals hiervoor aangegeven wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen.

Het totaal van de risico-inventarisatie komt uit op € 1.009.600

De stand van de Algemene Reserve is per eind 2024 (inclusief resultaatbestemming) ca. € 641.400.

De ratio komt uit op < 1 en is daarmee niet voldoende.

Kengetallen BBV

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat de jaarstukken de kengetallen weergeven.

De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Rekening 2024
netto schuldquote	-126%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-126%
solvabiliteitsratio	58%
structurele exploitatieruimte	0,2%

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

De Provincie Zuid-Holland gebruikt de volgende signaleringswaarden:

Kengetal	gezond	neutraal	risicovol
netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
netto schuldquote gecorrigeerd	<90%	90-130%	>130%
solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Bij de “netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen” worden ook de verstrekte leningen meegenomen. Een negatieve schuldquote geeft in feite aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het recreatieschap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is ruim positief.

Het kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten. Het percentage is positief, wat betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van de leningen) te dekken.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het recreatieschap om duurzaam gebruik mogelijk te maken.

Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande uitgaven voor meerjarig duurzaam onderhoud.

Het Terrein Beheer Model wordt periodiek herijkt.

Voorziening groot onderhoud

De geplande uitgaven van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het recreatieschap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de voorziening groot onderhoud verantwoord.

Programma groot onderhoud 2024

In het kader van het planmatig bosbeheer stonden begin 2024 herplantwerkzaamheden in het in 2023 aangepakte werkblok Hoge Veld/Jan Gerritsepolder op de planning. Vanwege de extreme hoeveelheid neerslag in het winterseizoen 2023/2024 zijn deze werkzaamheden echter uitgesteld naar begin 2025. Ook de in 2024 geplande boswerkzaamheden in het werkblok Hoge Nesse/Veerplaat zijn uitgesteld naar 2025.

De rest van het programma groot onderhoud 2024 is grotendeels binnen het verslagjaar afgerond. Het meest in het oog springende werk dat uitgevoerd is betreft de vervanging van de damwand Waalbocht. Verder is groot onderhoud uitgevoerd aan een aantal bruggen en aan het toiletgebouw in recreatiegebied Veerplaat. Tenslotte is het jaarlijkse baggerwerk uitgevoerd.

In onderstaande tabel is het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud te zien voor de komende jaren.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand voorziening Groot onderhoud per 01-01	2.872.957	2.872.906	2.379.676	2.126.219	1.760.771	910.651
Dotatie	660.600	695.000	695.000	695.000	695.000	695.000
Extra dotatie	261.202					
aanpassing dotatie a.g.v. doorgevoerde wijzigingen in FA16						
Werkelijke uitgaven 2022 M						
Werkelijke uitgaven 2022 P						
Prognoses 2023 ev.	453.190	914.023	729.582	815.729	1.188.553	369.714
Prognoses 2023 ev.	135.957	274.207	218.875	244.719	356.566	110.914
GO BOS 2023	86.075					
TBM Overig 2024	27.035					
Solitair en knotbomen 2024	16.406					
Bos 2024	115.000					
Vlonders en Steigers 2024	49.450					
P uitgaven over overloop	88.190					
Stand voorziening groot onderhoud per 31-12	2.872.906	2.379.676	2.126.219	1.760.771	910.651	1.125.023

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden / schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is bij ministeriële regeling vastgesteld op 8,5 % van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. In 2024 zijn geen kasgeldleningen afgesloten.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. In 2024 zijn geen vaste geldleningen aangegaan. Er is op balansdatum 2024 één uitstaande geldlening zonder renteherziening gedurende de looptijd. Er is geen sprake van herfinanciering. Derhalve is er geen renterisico. Ten aanzien van het risicobeheer van de huidige leningen zijn er geen beleidsvoornemens. Het renteresultaat is gelijk aan de rentelasten en bedraagt 9.828 euro. Tevens is er geen sprake van een financieringsbehoefte.

Schatkistbankieren

Bij het schatkistbankieren wordt dagelijks het saldo bij een vastgesteld drempelbedrag overgeboekt op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Omgekeerd kan het saldo ook worden aangevuld ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten. In 2024 is het drempelbedrag van € 1.000.000 niet overschreden. Zie verder het overzicht in de toelichting op de balans, onderdeel Schatkistbankieren.

EMU saldo

Het (EMU-saldo) is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Decentrale overheden moeten inzicht geven in de berekening van hun aandeel in dit EMU-saldo. Deze informatie wordt middels enquêtes aangeleverd bij het CBS. Voor de EMU-enquête worden de gemeenten, de provincies en de waterschappen integraal waargenomen. Bij de gemeenschappelijke regelingen wordt een deelwaarneming gedaan. Een gemeenschappelijke regeling valt binnen de deelwaarneming indien het totaal aan baten of lasten op de exploitatierekening groter is dan 20 miljoen euro. Omdat het begrotingstotaal van het Recreatieschap onder deze grens van €20 miljoen ligt is toelichting van het EMU-saldo niet verplicht en derhalve niet opgenomen.

Renteschema

Renteschema:				
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering				9.932
b. De externe rentebaten (idem)			-/-	169.774
Saldo rentelasten en rentebaten				-159.842
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-		
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	-/-	-		
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening is	-/-	-		
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				-
d1. Rente over eigen vermogen			+/+	-
d2. Rente over voorzieningen			+/+	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				-159.842
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			-/-	-
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury				-159.842

4.4 Grondbeleid

Algemeen

Het dagelijks bestuur van het recreatieschap heeft begin 2016 de nota grondbeleid vastgesteld waarin de volgende uitgangspunten centraal staan:

- Grond is een middel en geen doel.
- Bij en met de inzet van grond en vastgoed wordt financiële optimalisatie nagestreefd.
- Met de inzet van grond wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht.
- Hoewel het schap zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen – actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie.
- Het schap werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen.
- Het schap neemt in beginsel niet risicodragend deel in gebieds- en vastgoedontwikkelingen.
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting, zulks in relatie tot de met eigendom/erfpacht samenhangende kosten.

Grondpositie

Grondpositie per 31 december 2024:

Oppervlakte:	31-12-2023	31-12-2024*	Toelichting mutatie:
Totaal	548 ha	563 ha	Eenmalige correctie n.a.v. controle oppervlaktes met het Kadaster

*Afgerond op hele getallen

Deze tabel betreft de grondpositie, hierin zijn niet meegenomen de gronden die het schap op basis van persoonlijke overeenkomsten (o.a. huur) in gebruik en onderhoud heeft.

Peildatum voor deze tabel is de kadastrale registratie per 31 december 2024.

4.5 Bedrijfsvoering

De afspraken over de dienstverlening door Staatsbosbeheer aan het natuur- en recreatieschap zijn vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst (SOK).

Voor begrotingsjaar 2024 is de volgende afrekenmethodiek toegepast:

1. De standaard dienstverlening te verrekenen op maximaal het totaalbudget bedrijfsvoering incl. goedgekeurd meerwerk tegen werkelijke kosten dan wel werkelijke uren maal het afgesproken tarief;
2. De begeleiding voor regulier en groot onderhoud te maximeren op 30% van de werkelijke materiele kosten voor uitbesteed werk.

De personele component van de dienstverlening door Staatsbosbeheer is opgenomen in onderstaande tabel.

Product	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024
Beheer informatie	24.000	24.000	0	0	24.000	24.000
Uitvoeren Terreininspecties	83.000	83.000	0	0	83.000	83.000
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	39.300	26.180	0	0	39.300	26.180
Uitvoeren Terreinbeheer RO 30%	270.000	328.687	0	0	270.000	328.687
Omgevingscommunicatie	48.000	48.000	0	0	48.000	48.000
Beheer Vastgoed en Gronden (Rentmeesterschap)	94.000	94.000	0	0	94.000	94.000
Toezicht en Handhaving	195.000	199.852	0	0	195.000	199.852
Vergunnigen, Ontheffingen en Toestemmingen	13.000	13.906	0	0	13.000	13.906
Gebiedsbeheer	766.300	817.625	0	0	766.300	817.625
Vrijwilligers en Actief Burgerschap	29.000	28.868	0	0	29.000	28.868
Betrokkenheid	29.000	28.868	0	0	29.000	28.868
Plan- en Projectvoorbereiding	12.000	10.475	0	0	12.000	10.475
Plannen Maken	12.000	10.475	0	0	12.000	10.475
Accountmanagement	26.000	30.702	0	0	26.000	30.702
Bestuursadvies	76.000	82.754	0	0	76.000	82.754
Subtotaal bestuurskosten	102.000	113.456	0	0	102.000	113.456
Financieel Beleid	14.000	9.869	0	0	14.000	9.869
Planning en Control	130.000	137.824	0	0	130.000	137.824
project control	14.000	14.040	0	0	14.000	14.040
Subtotaal Financiën	158.000	161.732	0	0	158.000	161.732
Aansprakelijkheid	11.000	7.482	0	0	11.000	7.482
Juridische Ondersteuning	11.000	9.514	0	0	11.000	9.514
WOB-verzoeken	3.000	1.836	0	0	3.000	1.836
Subtotaal Juridische zaken	25.000	18.832	0	0	25.000	18.832
Overhead	285.000	294.019	0	0	285.000	294.019
Totaal personele lasten	1.092.300	1.150.987	0	0	1.092.300	1.150.987

Toelichting

- Gebiedsbeheer: Nadeel 51.325
Het nadelig resultaat wordt in hoofdzaak veroorzaakt doordat meer uren besteed zijn aan het product Uitvoeren Terreinbeheer RO. Het hiervoor beschikbare budget is bij de najaarsrapportage verlaagd met € 73.300. In resterende deel van het jaar was echter toch meer inzet nodig voor de realisatie van dit product waardoor een overschrijding van € 58.687 ten opzichte van het bijgestelde budget is ontstaan. De realisatie blijft wel binnen het initiële budget en binnen het afgesproken maximum van 30% van de materiële uitgaven.
- Maatschappelijke betrokkenheid: Voordeel 132
Gezien de geringe afwijking op dit product geen toelichting op dit onderdeel.
- Plannen maken: Voordeel 1.525
Gezien de geringe afwijking op dit product geen toelichting op dit onderdeel.
- Overhead
 - o Bestuursproducten: Nadeel 11.456
Gelet op de diverse lopende bestuurlijke dossiers, zoals het voornemen tot uittreding van gemeente Barendrecht, waren meer uren nodig dan voorzien.
 - o Financiële diensten: Nadeel 3.732
Gezien de geringe afwijking op dit product geen toelichting op dit onderdeel.
 - o Juridische diensten: Voordeel 6.168
Dit product is vraaggestuurd en kon met minder inzet van personele middelen worden gerealiseerd.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium hieronder nader toegelicht:

Het voorwaardencriterium: alle financiële beheers-handelingen zijn verricht in overeenstemming met wet- en regelgeving.

Het begrotingscriterium: Alle lasten in het begrotingsjaar vallen binnen de begroting (incl. wijzigingen) zoals door het algemeen bestuur is goedgekeurd. Een aantal begrotingsoverschrijdingen is niet verwijtbaar aan het dagelijks bestuur, bijvoorbeeld omdat ze niet voorzienbaar waren of omdat er ook hogere baten aan ten grondslag liggen.

Het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium: het dagelijks bestuur heeft voldoende waarborgen genomen om te voorkomen dat als gevolg van misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen zijn verleend of een te laag dan wel geen bedrag aan heffingen aan het recreatieschap is betaald.

Verder dient hierbij opgemerkt te worden dat rechtmatigheid breder is dan bovengenoemde 3 criteria. De andere 6 criteria (calculatie, valuterings, adressering, volledigheid, aanvaardbaarheid en levering) worden afgedekt door het getrouw beeld en de accountant zal hierover haar oordeel geven. Het dagelijks bestuur is niet verplicht om hier afzonderlijk over te rapporteren.

Rechtmatigheidsverantwoording 2024:

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een rechtmatige uitvoering van de begroting. Waar het tot 2022 nog gebruikelijk was dat de controlerend accountant de controle uitvoert en hierover rapporteert aan het algemeen bestuur, rapporteert het dagelijks bestuur dit vanaf boekjaar 2024 zelfstandig door middel van de rechtmatigheidsverantwoording.

Het dagelijks bestuur van het Recreatieschap geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de bepalingen vermeld in de documenten van de lijst met relevante wet- en regelgeving van het normenkader rechtmatigheid 2024 vastgesteld door het algemeen bestuur en de grenzen inzake toelichtingen opgenomen in de financiële verordening 2024 van het Recreatieschap eveneens vastgesteld door het algemeen bestuur.

In het normenkader rechtmatigheid is opgenomen dat een grens voor de rechtmatigheidsverantwoording van 1% van de lasten en mutaties in de reserves wordt gehanteerd, in de paragraaf bedrijfsvoering worden eventuele geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter van €10.000,- én meer dan 10% nader toegelicht e.e.a. conform de financiële verordening 2024 van het Recreatieschap.

De rechtmatigheidstoets heeft op de onderstaande processen plaatsgevonden.

1. Inkoop en betaalproces
2. Investerings in materiele vaste activa en betaalproces
3. Huren en pachten (ingebruikgeving)
4. Memoriaalboekingen
5. Begrotingen – begrotingswijzigingen
6. Begrotingen - investeringskredieten
7. Aanbestedingen
8. Dienstverlening door Staatsbosbeheer

De totale onrechtmatigheid bedraagt €118.226, zijnde begrotingsonrechtmatigheden.

Grotendeels wordt de overschrijding veroorzaakt op de lasten van het product gebiedsbeheer, zijnde € 99.086. Op de overige producten is er een overschrijding van de lasten van per saldo € 9.140.

Om de overschrijdingen in de toekomst te mitigeren zal er nog strakker gestuurd worden op de uitputting van de budgetten.

4.6 Openbaarheidsparagraaf

Inleiding en kader

Op grond van de WOO verplichte openbaarheidsparagraaf dient verantwoording afgelegd over de uitvoering van de WOO over het verslagjaar 2024 in het jaarverslag 2024.

Openbaarheidsparagraaf

De openbaarheidsparagraaf beschrijft de activiteiten die in 2024 zijn uitgevoerd op de thema's verbetering informatiehuishouding en de actieve en passieve openbaarmaking.

Actieve openbaarmaking

De ontwikkeling van een platform (PLOOI) waar alle overheden hun openbaar te maken documenten konden plaatsen, is stopgezet. Het kabinet heeft besloten om eerst een eenvoudiger variant met een verwijzindex en een zoekfunctie te ontwikkelen. Deze variant is inmiddels operationeel. Deelname aan dit platform is momenteel nog op vrijwillige basis, waarbij de recreatieschappen en CBG nog niet zijn aangesloten. Woo-verzoeken en besluiten worden nog steeds op de website van het betreffende recreatieschap openbaar gemaakt. Vanwege vertraging in de realisatie van het publicatieplatform, is ook de inwerkingtreding van het actieve openbaarmakingsdeel van de Woo vertraagd. Staatsbosbeheer handelt de Woo verzoeken af namens de schappen en volgt de ontwikkelingen nauwlettend, maar gezien de financiële situatie, waarin de nieuwe taken beperkt worden vergoed, neemt het geen leidende rol op zich.

Passieve openbaarmaking

	Aantal verzoeken	Gemiddelde behandeltijd in dagen
2023	2	152
2024	1	35

JAARREKENING 2024

5.1 Balans per 31 december 2024

Activa	31 december 2024	31 december 2023
Vaste activa	2.640.839	2.674.272
Materiële vaste activa	2.640.839	2.674.272
Investerings met een economisch nut	2.044.292	2.053.226
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	596.547	621.046
Vlottende activa	5.494.698	5.241.496
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	4.997.086	4.932.978
Vorderingen op openbare lichamen	334.654	162.159
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < dan 1 jaar	4.564.732	4.690.174
Overige vorderingen	97.700	80.645
Liquide middelen	101.355	120.110
Banksaldi	101.355	120.110
Overlopende activa	396.257	188.408
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	139.659	103.880
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	256.598	84.528
Totaal Activa	8.135.537	7.915.768

Passiva	31 december 2024	31 december 2023
Vaste passiva	7.762.416	7.467.600
Eigen vermogen	4.701.297	4.705.267
Algemene reserve	846.623	666.842
Bestemmingsreserves	4.059.919	3.796.558
Gerealiseerde resultaat	-205.245	241.867
Voorzieningen	2.872.957	2.531.793
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.872.957	2.531.793
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	188.162	230.540
Onderhandse leningen van:	181.512	226.890
Waarborgsommen	6.650	3.650
Vlottende passiva	373.121	448.168
Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	42.516	79.100
Overige schulden	42.516	79.100
Overlopende passiva	330.605	369.068
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	157.500	192.666
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	168.108	176.096
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	4.997	306
Totaal Passiva	8.135.537	7.915.768

5.2 Overzicht van baten en lasten 2024

Product	Lasten			Baten			Saldo		
	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024
Personeel	680.480,00	908.824,00	766.300,00	0,00	0,00	0,00	680.480,00	908.824,00	766.300,00
Materieel	2.400.870,00	2.375.175,00	2.602.098,00	863.390,00	953.975,00	845.500,00	1.537.480,00	1.421.200,00	1.756.990,29
Gebiedsbeheer	3.081.350,00	3.283.999,00	3.368.398,00	883.390,00	953.975,00	845.500,00	2.197.960,00	2.330.024,00	2.522.898,00
Personeel	31.808,00	45.900,00	29.000,00	0,00	0,00	0,00	31.808,00	45.900,00	29.000,00
Maatschappelijke betrokkenheid	31.808,00	45.900,00	29.000,00	0,00	0,00	0,00	31.808,00	45.900,00	29.000,00
Personeel	14.388,00	34.800,00	12.000,00	0,00	0,00	0,00	14.388,00	34.800,00	12.000,00
Materieel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plannen maken	14.388,00	34.800,00	12.000,00	0,00	0,00	0,00	14.388,00	34.800,00	12.000,00
Personeel	86.272,00	54.000,00	102.000,00	0,00	0,00	0,00	86.272,00	54.000,00	102.000,00
Materieel	-409,00	90.900,00	2.900,00	0,00	0,00	0,00	-409,00	90.900,00	2.900,00
Bestuurlijke diensten	85.863,00	144.900,00	104.900,00	0,00	0,00	0,00	85.863,00	144.900,00	104.900,00
Personeel	160.411,00	158.000,00	158.000,00	0,00	0,00	0,00	160.411,00	158.000,00	158.000,00
Materieel	46.784,00	30.500,00	42.500,00	0,00	0,00	0,00	46.784,00	-10.000,00	42.500,00
Financiële diensten	207.195,00	188.500,00	200.500,00	0,00	40.500,00	0,00	207.195,00	148.000,00	200.500,00
Personeel	23.681,00	18.200,00	25.000,00	0,00	0,00	0,00	23.681,00	18.200,00	25.000,00
Materieel	0,00	3.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.500,00	0,00
Juridische diensten	23.681,00	21.700,00	25.000,00	0,00	0,00	0,00	23.681,00	21.700,00	25.000,00
Overhead	316.739,00	355.100,00	330.400,00	0,00	40.500,00	0,00	316.739,00	314.600,00	330.400,00
Onvoorziën	0,00	50.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50.000,00	0,00
Rentekosten	0,00	0,00	9.828,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.828,00
Rentebaten	0,00	0,00	0,00	157.084,00	0,00	0,00	-157.084,00	0,00	0,00
Overige jaarlijkse vergoedingen	0,00	0,00	0,00	1.208.361,00	1.208.361,00	1.237.388,00	-1.208.361,00	-1.208.361,00	-1.237.388,00
Deelnemersbijdragen	0,00	0,00	0,00	1.525.564,00	1.653.711,00	1.653.711,00	-1.525.564,00	-1.653.711,00	-1.653.711,00
Algemene middelen	0,00	50.000,00	9.828,00	2.891.009,00	2.862.072,00	3.163.599,00	-2.891.009,00	-2.812.072,00	-3.153.771,00
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.444.285,00	3.769.799,00	3.749.626,00	3.774.399,00	3.856.547,00	4.009.099,00	-330.114,00	-86.748,00	-259.473,00
Totaal Kredieten	28.506,00	0,00	205.451,00	0,00	0,00	96.419,00	28.506,00	0,00	109.032,00
Saldo van Baten en Lasten	3.472.791,00	3.769.799,00	3.955.077,00	3.774.399,00	3.856.547,00	4.105.518,00	-301.608,00	-86.748,00	-150.441,00
Totaal Mutatie reserves	433.948,00	367.450,00	689.975,00	374.207,00	280.702,00	539.534,00	59.741,00	86.748,00	150.441,00
Gerealiseerd resultaat	3.906.739,00	4.137.249,00	4.645.052,00	-4.148.606,00	-4.137.249,00	-4.645.052,00	-241.867,00	0,00	0,00

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

Reguliere lasten en baten gewone bedrijfsvoering

Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Kredieten

De kredieten hebben betrekking op uitgaven gerelateerd aan activiteiten die zorgen voor veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden, zoals investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze uitgaven worden gedekt vanuit bijdragen derden (subsidies, bijdragen) en/of onttrekkingen aan de algemene of bestemmingsreserves.

Toevoegingen en onttrekkingen (mutaties) aan reserves

Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften, die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) daarvoor geeft. Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gepresenteerd in afgeronde bedragen van € 1.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Het bestuur heeft een onderzoek laten uitvoeren naar mogelijke toekomstscenario's voor het recreatieschap. Een nadere uitwerking van een voorkeursscenario('s) moet nog plaatsvinden en de uitkomst daarvan is mede bepalend voor de toekomst van het schap. De huidige waarderingsgrondslagen zijn voor 2024 gehandhaafd.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en lasten worden verantwoord tot hun brutobedrag. Verder worden de uitgangspunten van de financiële verordening van het schap gehanteerd. Daarnaast wordt een activeringsgrens gehanteerd van 25.000 euro.

Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de daarop verrichte lineaire afschrijvingen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De afschrijvingen geschieden op basis van de verkrijgings- of aanschaffingsprijs en de geschatte economische levensduur. Eventuele duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in ogenschouw genomen.

De volgende uitgangspunten zijn grotendeels gehanteerd voor de afschrijvingstermijnen:

- gronden en terreinen	geen afschrijving
- bedrijfsgebouwen	30 jaar
- grond- weg- en waterbouwkundige werken	35 jaar
- machines, apparaten en installaties	10 jaar
- overige materiële vaste activa	30 jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De banksaldi worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa (nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen) worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Dit betreft de Algemene Reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat.

Voorzieningen

De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren grootonderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet. De voorzieningen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer, de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva

Deze posten worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

☒ Investerings in de openbare ruimte met een economisch nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een economisch nut had het volgende verloop:

Investerings met een economisch nut	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Extra afschrijvingen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en Terreinen	1.916.993	-	-	-	-	-	1.916.993
Bedrijfsgebouwen	136.233	-	-	8.933	-	-	127.299
	2.053.226	0	0	8.933	0	0	2.044.292

De bedrijfsgebouwen worden lineair afgeschreven in 25,30 of 35 jaar, i.c. is dat € 8.933 per jaar.

☒ Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2024	Investerings	Extra afschrijvingen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	172.682	0	0	24.430	0	0	148.252
Overige materiële activa	159	0	0	138	0	0	21
Investerings na 2017:							
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	285.737	0	0	9.386	0	0	276.350
Overige materiële activa	53.377	0	0	2.426	0	0	50.950
activa in bewerking:							
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	109.094	11.880	0	0	0	0	120.974
	621.048	11.880	0	36.380	0	0	596.548

Van de investeringen met maatschappelijk nut heeft 148.273 euro (per eind 2024) betrekking op investeringen van voor 2017.

Van de gronden die in eigendom zijn, zijn enkele gronden uitgegeven in erfpacht, welke leiden tot erfpachtopbrengsten.

Activa in bewerking waarvan de bewerking is afgerond en welke in gebruik wordt genomen wordt gepresenteerd naar de categorie Grond-, weg- en waterbouwkundige werken en overige activa. In 2024 zijn er geen activa gereed gekomen en derhalve is de kolom "afgeronde activa" niet opgenomen.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

☒ Vorderingen op openbare lichamen

	2024	2023
Debiteuren	334.654	162.159
Totaal	334.654	162.159

☒ Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

	2024	2023
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	4.564.732	4.690.174
	4.564.732	4.690.174

Sinds 2014 is het schatkistbankieren van toepassing. Hieronder zijn de bedragen weergegeven die op kwartaalbasis in de schatkist zijn aangehouden en de drempel die van toepassing was. De drempel is in 2024 niet overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	98	124	132	110
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	902	876	868	890
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	4.137			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	4.137			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	8.946	11.252	12.112	10.097
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	98	124	132	110

☒ Overige vorderingen

	2024	2023
Debiteuren	110.284	147.239
Vooziening dubieuze debiteuren	12.584	66.594
Per saldo	97.700	80.645

Liquide middelen

☒ Banksaldi

	2024	2023
Rekening-courant bank	101.355	120.110
	101.355	120.110

Overlopende activa

- ☒ Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel

Project	Saldo 1-1-2024	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2024
Rijksbijdrage				
SNL Natuurbeheer subsidie	103.880	110.631	104.148	110.363
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Provincie Zuid-Holland - boekjaarsubsidie	0	29.027	0	29.027
Totaal	103.880	139.658	104.148	139.390

- ☒ Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

	2024	2023
Nog te ontvangen bedragen	80.876	66.949
Compensabele BTW	132.447	13.158
Vooruitontvangen facturen - huren	39.247	0
Vooruitontvangen facturen - verzekering	4.029	4.421
	256.598	84.528

De door te berekenen compensabele BTW (BCF) aan de deelnemende gemeenten is eind 2024 hoger dan het voorgaande jaar i.v.m. met enkele van Staatsbosbeheer ontvangen facturen i.r.t. de dienstverlening en doordat enkele facturen later zijn verwerkt in de BCF doorbelasting.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het verloop van de reserves wordt in het hierna volgende overzicht weergegeven.

	Stand per 01-01-2024	Bestemming Resultaat 2023	Toevoegingen in 2024	Onttrekkingen in 2024	Stand per 31-12-2024
Algemene Reserve	666.842	241.867	117.500	179.586	846.623
Totaal Algemene Reserve	666.842	241.867	117.500	179.586	846.623
Bestemmingsreserves					
Investeringsreserve	1.513.171	0	0	0	1.513.171
Reserve herinrichting Zuidelijk Randpark	460.306	0	0	0	460.306
Reserve voorfinanciering Johannapolder I	0	0	0	0	0
Reserve voorfinanciering Johannapolder II	0	0	0	0	0
Reserve vervangingsinvesteringen	7.001	0	0	0	7.001
Reserve Pendrechtse Molen	240.032	0	27.700	15.000	252.732
Afschrijvingsreserve	339.113	0	0	11.812	327.301
Reserve besparingen	714.530	0	339.750	21.100	1.033.180
Egalisatiereserve Groot Onderhoud	522.405	0	205.025	261.202	466.228
Totaal bestemmingsreserves	3.796.558	-	572.475	309.114	4.059.919
Totaal	4.463.400	241.867	689.975	488.700	4.906.542

In de Algemene Reserve zijn de volgende bedragen toe te rekenen aan de provinciale subsidie en derhalve daarvoor gereserveerd:

	Stand per 31-12-2023	Bestemming resultaat 2023	mutatie 2024	Stand per 31-12-2024
T.b.v. Egalisatiereserve	81.725	6.772	-88.497	-
T.b.v. Reserve besparingen	69.043	14.634	-	83.677
T.b.v. Onderhoud	34.206	35.398	-61.303	8.301
Totaal:	184.974	56.804	-149.800	91.978

☒ ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

	2024	2023
Saldo 1 januari	666.842	531.131
Bij: resultaatbestemming	241.867	98.068
Bij: toevoegingen	117.500	103.787
Af: Onttrekkingen	179.587	66.144
Saldo 31 december	846.623	666.842

Specificatie toevoegingen:

- toevoeging conform najaarsrapportage

117.500
<u>117.500</u>

Specificatie onttrekkingen:

- onttrekking conform najaarsrapportage

149.800

- Dekkingen kredieten

29.787

Totaal onttrekkingen

<u>179.587</u>

☒ BESTEMMINGRESERVES

a) Investeringsreserve

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van nieuwe investeringen.

	2024	2023
Saldo 1 januari	1.513.171	1.521.205
Bij: bestemming resultaat	0	0
Bij: toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	0	8.034
Saldo 31 december	1.513.171	1.513.171

b) Reserve Bestemmingsreserve herinrichting Zuidelijk Randpark

De Reserve Herinrichting Zuidelijk Randpark is bestemd voor het gelijknamige recreatiegebied op de grens van de gemeenten Barendrecht en Rotterdam. Het park ligt pal ten noorden van de A15/Betuwespoorlijn en bestaat uit verschillende deelgebieden. Met deze reserve worden de kosten gedekt die nodig zijn om het Zuidelijk Randpark opnieuw in te richten als recreatiegebied. Deze herinrichting is het gevolg van de aanleg van de Betuwelijn en Tramplus. Het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde heeft geld ontvangen voor de verkoop van gronden aan de Nederlandse Spoorwegen voor de aanleg van de Betuweroute. Met deze middelen is geherinvesteerd in het park om de gevolgen van de aanleg van de Betuweroute te compenseren (kwaliteitsimpuls). Met het overgebleven geld is deze reserve gevormd. De kosten voor de aanleg van de Blauwe Verbinding deeltracé Zuidelijk Randpark worden deels ten laste van deze reserve gebracht.

	2024	2023
Saldo 1 januari	460.306	460.306
Bij: toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	0	0
Saldo 31 december	460.306	460.306

c) Reserve vervangingsinvesteringen

Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen.

	2024	2023
Saldo 1 januari	7.001	150.434
Bij: toevoegingen	0	75.961
Af: Onttrekkingen	0	219.394
Saldo 31 december	7.001	7.001

d) Reserve Pendrechtse Molen

Het doel van deze reserve is het dekken van de onderhoudskosten van de Pendrechtse Molen.

	2024	2023
Saldo 1 januari	240.032	227.332
Bij: toevoegingen	27.700	27.700
Af: Onttrekkingen	15.000	15.000
Saldo 31 december	252.732	240.032

Specificatie toevoegingen:

- toevoeging conform programma begroting	27.700
Totaal toevoegingen	27.700

Specificatie onttrekkingen:

- onttrekking conform programma begroting	15.000
Totaal onttrekkingen	15.000

e) Reserve afschrijvingen

Het doel van deze reserve is het dekken van de afschrijvingslasten van projecten die geactiveerd zijn conform nieuwe BBV regelgeving

	2024	2023
Saldo 1 januari	339.113	124.219
Bij: toevoegingen	0	219.394
Af: Onttrekkingen	11.813	4.500
Saldo 31 december	327.300	339.113

Specificatie onttrekkingen:

- conform afschrijvingstaat	11.813
Totaal onttrekkingen	11.813

f) Reserve besparingen

De reserve besparingen heeft als doel het financieren van investeringen die leiden tot een afname in de onderhoudskosten.

	2024	2023
Saldo 1 januari	714.530	507.357
Bij: bestemming resultaat	0	0
Bij: toevoegingen	339.750	226.500
Af: Onttrekkingen	21.100	19.327
Saldo 31 december	1.033.180	714.530

Specificatie toevoegingen:

- toevoeging conform begroting	339.750
Totaal toevoegingen	339.750

Specificatie onttrekkingen:

- Windturbines Vaanplein	21.100
Totaal onttrekkingen	21.100

g) Egalisatiereserve groot onderhoud

De reserve heeft ten doel om tot en met 2025 het tekort op de voorziening groot onderhoud te egaliseren.

	2024	2023
Saldo 1 januari	522.405	783.607
Bij: toevoegingen	205.025	0
Af: Onttrekkingen	261.202	261.202
Saldo 31 december	466.228	522.405

Specificatie toevoegingen:

- toevoeging vanuit najaarsrapportage
Totaal toevoegingen

205.025
205.025

Specificatie onttrekkingen:

- extra dotatie voorziening groot onderhoud
Totaal onttrekkingen

261.202
261.202

h) Provinciale reserve

Vanuit de boekjaarsubsidie is vanuit PZH vastgesteld dat van het positieve resultaat een deel naar de reserve Provinciale gelden gaat. Welke ingezet kunnen worden voor beheer, om onderhoud en ontwikkeling van de in beheer zijnde gebieden.

☒ GEREALISEERD RESULTAAT

	2024	2023
Gerealiseerd resultaat	-205.245	241.867
	-205.245	241.867

☒ Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in het hierna volgende overzicht weergegeven.

	Stand per 01-01-2024	Toevoegingen in 2024	Onttrekkingen in 2024	Stand per 31-12-2024
Onderhoudsegalisatievoorziening	2.531.794	921.802	580.639	2.872.957
Totaal	2.531.794	921.802	580.639	2.872.957

☒ ONDERHOUDSEGALISATIEVOORZIENINGEN

a) Voorziening groot onderhoud

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig verdelen van de lasten van groot onderhoud over de jaren. Hiertoe wordt jaarlijks een gelijkblijvende dotatie ten laste van de exploitatie gebracht. De werkelijke grootonderhoudskosten worden direct ten laste van de voorziening verantwoord.

	2024	2023
Saldo 1 januari	2.531.793	2.216.876
Bij: toevoegingen	921.802	882.202
Af: Aanwendungen	580.639	567.285
Saldo 31 december	<u>2.872.956</u>	<u>2.531.793</u>

Specificatie toevoegingen:

- toevoeging conform primaire begroting	<u>921.802</u>
Totaal toevoegingen	<u>921.802</u>

Specificatie aanwendungen:

- uitgevoerde werkzaamheden groot onderhoud	<u>580.639</u>
Totaal aanwendungen	<u>580.639</u>

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

☒ Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

	2024	2023
Saldo 1 januari	226.890	272.268
Af: aflossing	45.378	45.378
Saldo per 31 december	<u>181.512</u>	<u>226.890</u>

De rentelasten voor het boekjaar bedragen € 9.828.

☒ Waarborgsommen

	2024	2023
Boekwaarde 1 januari	3.650	1.650
Vermeerderingen	6.000	2.000
Aflossingen	3.000	0
Saldo per 31 december	<u>6.650</u>	<u>3.650</u>

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

☒ Overige schulden

	2024	2023
Crediteuren	42.516	79.100
Totaal	<u>42.516</u>	<u>79.100</u>

Overlopende passiva

☒ Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

	2024	2023
Nog te betalen rente	711	888
Nog te ontvangen facturen	156.790	191.778
Totaal	157.500	192.666

- ☒ De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

De specificatie van deze balanspost is als volgt:

Project	Saldo 1-1-2024	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen, bestede of terugbetaalde bedragen	Saldo 31-12-2024
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Wevershoek	16.789	0	16.789	0
Pendrechtse molen	4.117	8.600	1.888	10.829
Zwerfafval	0	131.364	124.440	6.924
PZH subsidie optimalisatie	155.190	0	4.836	150.354
Totaal	176.096	139.964	147.953	168.107

- ☒ Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

	2024	2023
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	4.997	306
Totaal	4.997	306

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Langlopende verplichtingen

De meerjarige contracten zijn geïnventariseerd.

De belangrijkste resterende verplichting (> € 100.000) per eind 2024 voor dit schap zijn:

- Samenwerkingsovereenkomst Recreatieschap en Staatsbosbeheer € 1.743.466
- Griendenbestek € 227.200
- Gras en Water bestek € 390.366
- Hygiënebestek € 336.420

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur:

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze

rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 46.957. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 118.226 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 46.957.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Begrotingscriterium		In €
1A	Overschrijding lasten programma's	118.226
1B	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	0
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties (p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden)	0
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld op grond van de spelregels in de financiële verantwoording	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		118.226
4.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïnd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	0
	De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	118.226
Voorwaardencriterium		
5A	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering)	0
5B	Bevindingen in het kader van het voorwaarden criterium	0
M&O criterium		
6.	Bevindingen in het kader van het M&O criterium	0
Totaal Onrechtmatigheden		118.226
Waarvan acceptabel		0
Waarvan niet-acceptabel		118.226

Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2024

Programma Instandhouding en ontwikkeling gebieden

Product	Lasten			Baten			Saldo		
	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2023	Primaire begroting 2024	Begroting na wijziging 2024
Personeel	680.480,00	908.824,00	766.300,00	0,00	0,00	0,00	680.480,00	908.824,00	766.300,00
Materieel	2.400.870,00	2.375.175,00	2.602.098,00	883.390,00	953.975,00	845.500,00	1.517.480,00	1.421.200,00	1.756.598,00
Gebiedsbeheer	3.081.350,00	3.283.999,00	3.368.398,00	883.390,00	953.975,00	845.500,00	2.197.960,00	2.330.024,00	2.522.898,00
Personeel	31.808,00	45.900,00	29.000,00	0,00	0,00	0,00	31.808,00	45.900,00	29.000,00
Maatschappelijke betrokkenheid	31.808,00	45.900,00	29.000,00	0,00	0,00	0,00	31.808,00	45.900,00	29.000,00
Personeel	14.388,00	34.800,00	12.000,00	0,00	0,00	0,00	14.388,00	34.800,00	12.000,00
Materieel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plannen maken	14.388,00	34.800,00	12.000,00	0,00	0,00	0,00	14.388,00	34.800,00	12.000,00
Personeel	86.272,00	54.000,00	102.000,00	0,00	0,00	0,00	86.272,00	54.000,00	102.000,00
Materieel	-409,00	90.900,00	2.900,00	0,00	0,00	0,00	-409,00	90.900,00	2.900,00
Bestuurlijke diensten	85.863,00	144.900,00	104.900,00	0,00	0,00	0,00	85.863,00	144.900,00	104.900,00
Personeel	160.411,00	158.000,00	158.000,00	0,00	0,00	0,00	160.411,00	158.000,00	158.000,00
Materieel	46.784,00	30.500,00	42.500,00	0,00	0,00	0,00	46.784,00	-10.000,00	42.500,00
Financiële diensten	207.195,00	188.500,00	200.500,00	0,00	40.500,00	0,00	207.195,00	148.000,00	200.500,00
Personeel	23.681,00	18.200,00	25.000,00	0,00	0,00	0,00	23.681,00	18.200,00	25.000,00
Materieel	0,00	3.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.500,00	0,00
Juridische diensten	23.681,00	21.700,00	25.000,00	0,00	0,00	0,00	23.681,00	21.700,00	25.000,00
Overhead	316.739,00	355.100,00	330.400,00	0,00	40.500,00	0,00	316.739,00	314.600,00	330.400,00
Onvoorzien	0,00	50.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50.000,00	0,00
Rentekosten	0,00	0,00	9.828,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.828,00
Rentebaten	0,00	0,00	0,00	157.084,00	0,00	272.500,00	-157.084,00	0,00	-272.500,00
Overige jaarlijkse vergoedingen	0,00	0,00	0,00	1.208.361,00	1.208.361,00	1.237.388,00	-1.208.361,00	-1.208.361,00	-1.237.388,00
Deelnemersbijdragen	0,00	0,00	0,00	1.525.564,00	1.653.711,00	1.653.711,00	-1.525.564,00	-1.653.711,00	-1.653.711,00
Algemene middelen	0,00	50.000,00	9.828,00	2.891.009,00	2.862.072,00	3.163.599,00	-2.891.009,00	-2.812.072,00	-3.153.771,00
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.444.285,00	3.769.799,00	3.749.626,00	3.774.399,00	3.856.547,00	4.009.099,00	-330.114,00	-86.748,00	-259.473,00
Totaal Kredieten	28.506,00	0,00	205.451,00	0,00	0,00	96.419,00	28.506,00	0,00	109.032,00
Saldo van Baten en Lasten	3.472.791,00	3.769.799,00	3.955.077,00	3.774.399,00	3.856.547,00	4.105.518,00	-301.608,00	-86.748,00	-150.441,00
Totaal Mutatie reserves	433.948,00	367.450,00	689.975,00	374.207,00	280.702,00	539.534,00	59.741,00	86.748,00	150.441,00
Gerealiseerd resultaat	3.906.739,00	4.137.249,00	4.645.052,00	-4.148.606,00	-4.137.249,00	-4.645.052,00	-241.867,00	0,00	205.244,75

Voor de toelichting op de baten en lasten worden afwijkingen tussen de bijgestelde begroting (najaarsrapportage) en de werkelijke baten en lasten van meer of minder dan 10.000 euro én meer dan 10% toegelicht op productniveau.

Product	Bedrag	%	Voordelig	Toelichting
Gebiedsbeheer	-90.678	97%	Nadelig	nvt
Maatschappelijke betrokkenheid	133	100%	Voordelig	nvt
Plannen maken	1.467	114%	Voordelig	nvt
Overhead				
Bestuurlijke diensten	-9.483	92%	Nadelig	nvt
Financiële diensten	-16.900	92%	Nadelig	nvt
Juridische diensten	6.168	133%	Voordelig	nvt
Algemene middelen	-102.830	103%	Nadelig	Er zijn minder rentebaten gerealiseerd dan was voorzien.
Saldo gewone bedrijfsvoering	-212.124		Nadelig	
Afwijking kredieten	57.712	212%	Voordelig	Er zijn minder kosten gemaakt voor projecten die gedekt worden uit de reserves.
Afwijking dekking kredieten / mutatie reserves	-50.833	75%	Nadelig	
	-205.245		Nadelig	

Overzicht structureel resultaat en overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Structureel resultaat	
	2024
Lasten	4.005.759
Baten	(4.001.789)
Totaal saldo baten en lasten	3.971
Stortingen reserves	689.975
Onttrekkingen reserves	(488.701)
Totaal saldo mutaties reserves	201.274
Rekening resultaat	205.245
Af: incidentele baten en lasten (incl. reserves)	
Incidentele lasten	689.975
Incidentele baten	(476.889)
Totaal saldo incidentele baten en lasten	213.086
Structureel rekening resultaat	(7.842)
Reserve mutaties	
	2024
Stortingen	689.975
Onttrekkingen	(488.701)
	201.274
Incidentele reserves	
Stortingen	689.975
Onttrekkingen	(476.889)
	213.086
Structurele reserves	
Stortingen	-
Onttrekkingen	(11.813)
	(11.813)

De incidentele lasten bestaan uit:

Storting in de Algemene Reserve	117.500
Storting in de Reserve Besparingen	339.750
Storting in de Reserve Pendrechtse Molen	27.700
Storting in de Egalisatiereserve GO	205.025
Totaal	689.975

De incidentele baten bestaan uit:

Onttrekking aan de Algemene Reserve	(179.587)
Onttrekking aan de Egalisatiereserve GO	(261.202)
Onttrekking aan de Reserve Pendrechtse Molen	(15.000)
Onttrekking aan de reserve besparingen	(21.100)
Totaal	(476.889)

De structurele onttrekking aan de reserves betreft de dekking van de kapitaallasten (afschrijvingen) van de activa die geactiveerd zijn.

Het verschil tussen mutatie op de reserves in de balans en de mutaties in de reserves op de rekening van baten en lasten betreft het jaarresultaat van de jaarrekening 2023 (241.868).

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde. Het voor het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000.

Dhr. S Thijsen, directeur van Staatsbosbeheer (SBB), dient op grond van de mandaatregeling aangemerkt te worden als topfunctionaris. Over de vergoeding in het kader van zijn functie als topfunctionaris zijn geen nadere afspraken tussen het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde en Staatsbosbeheer gemaakt. Er worden geen rechtstreekse vergoedingen aan dhr. Thijsen door Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde verstrekt.

Dhr. Thijsen ontvangt zijn bezoldiging via Staatsbosbeheer en deze organisatie verantwoordt zijn bezoldiging via haar eigen jaarrekening. Aangaande de doorbelasting van de kosten die SBB maakt voor haar dienstverlening zijn afspraken gemaakt, waarbij indirect de kosten die gemaakt worden door SBB in het kader van de functie van Dhr. Thijsen versleuteld zitten in de afspraken en in de overhead van de tarieven die door SBB worden doorbelast. Ten aanzien van de door te belasten directe kosten is voor de heer Thijsen geen tijdsregistratie aanwezig op basis waarvan de werkelijke omvang van het dienstverband kan worden bepaald.

Hierdoor is de vergoeding die betaald wordt voor de inhuur van de topfunctionaris niet te herleiden. Op basis van de inschatting van het bestuur is de werkelijke tijdsbesteding van dhr. Thijsen aan het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde verwaarloosbaar ten opzichte van zaken als directeur van Staatsbosbeheer en bedraagt daarmee minder dan € 2.100.

In het verleden werd in de jaarrekening om praktische redenen voor deze topfunctionaris de volledige bezoldiging zoals hij die ontvangt bij Staatsbosbeheer verantwoord. Feitelijk werd de WNT-verantwoording voor deze topfunctionaris zoals die door Staatsbosbeheer is opgenomen in haar jaarrekening ook opgenomen in de jaarrekening van het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft op 1 november 2022 de toelichting op de Uitvoeringsregeling WNT 2023 de openbaarmakingsverplichting voor WNT-instellingen die deel uitmaken van een groep verduidelijkt. In de relatie tussen de organisatie en Staatsbosbeheer is weliswaar geen sprake van een groep, maar de problematiek inzake de intra-groep detachering is in deze casus vergelijkbaar.

De individuele bezoldiging van de directie en toezichthouders, die ook dient als verantwoording in het kader van de WNT, zijn in onderstaande tabellen gespecificeerd:

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder:

Gegevens 2024	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Ir. S. Thijssen	Directeur

Behalve de heer S. Thijsen zijn er geen topfunctionarissen conform de WNT met dienstbetrekking in 2024 en die een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. In 2024 zijn geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT (Wetopenbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens) of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 2.100 of minder:

In de kolom "van - tot" is de duur van het bestuurslidmaat van het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde vermeld. De bestuursleden hebben over 2024 geen vergoeding ontvangen.

Tabel Topfunctionarissen met een bezoldiging van €1.900 of minder

LEDEN DAGELIJKS BESTUUR (DB) - wethouders

Gemeente	Naam	Nevenfuncties
Barendrecht	Dhr. L.P. van der Linden	Wethouder Lennart van der Linden Gemeente Barendrecht
Albrandswaard	Dhr. R. Polder	Wethouder Richard Polder (EVA) Gemeente Albrandswaard
Ridderkerk	Dhr. P.W.J. Meij (jan-sept 2024) Dhr. T. Overheid (sept-dec 2024)	Wethouder Peter Meij (CDA) Gemeente Ridderkerk https://raad.ridderkerk.nl/samenstelling-raad/de-heer-t.-ton-overheid
Hendrik-Ido-Ambacht	Mw. J. Oelfke-ten Seldam	https://raad.h-i-ambacht.nl/Gemeenteraad/mevrouw-jauharina-oelfke-ten-seldam
Zwijndrecht	Mw. J.E.T.M. van Dongen	J.E.T.M. (Jacqueline) van Dongen - Gemeente Zwijndrecht

LEDEN ALGEMEEN BESTUUR (AB) - raadsleden

Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de leden van het DB (zie hierboven) en de mensen die hieronder worden genoemd

Gemeente	Naam	Nevenfuncties
Barendrecht	Dhr. R. Bol (jan-dec 2024) Dhr. A. Kooijman (dec 2024)	R. Bol - Lid Gemeente Barendrecht (raadsinformatie.nl) https://barendrecht.groenlinks.nl/onze-mensen/arie-kooijman
Albrandswaard	Dhr. L.M. Heezen	https://raad.albrandswaard.nl/Wie-is-wie/martijn-heezen
Ridderkerk	Mw. P.J. van Nes-de Man	Mevrouw P.J. (Petra) van Nes - de Man, Gemeenteraad Ridderkerk
Hendrik-Ido-Ambacht	Dhr. P. Libregts	De gemeenteraad - Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht (h-i-ambacht.nl)
Zwijndrecht	Mw. X.D. Barendrecht	https://zwijndrecht.bestuurlijkeinformatie.nl/People/Details/c3cf255d-31f9-4457-b484-85cceb730600?categoryId=f28797b0-c962-4532-80cd-816a741746d1

Waar niet anders vermeld, betreft het dienstverband het gehele jaar 2024.

5.6 Overige gegevens

Samenstelling van het bestuur in het verslagjaar

Onderstaande tabellen geven inzicht in de leden van het Dagelijks Bestuur en de leden van het Algemeen bestuur van het natuur- en recreatieschap IJsselmonde op 31 december 2024.

LEDEN DAGELIJKS BESTUUR (DB) - wethouders

Gemeente	Naam	Nevenfuncties
Barendrecht	Dhr. L.P. van der Linden	Wethouder Lennart van der Linden Gemeente Barendrecht
Albrandswaard	Dhr. R. Polder	Wethouder Richard Polder (EVA) Gemeente Albrandswaard
Ridderkerk	Dhr. P.W.J. Meij (jan-sept 2024) Dhr. T. Overheid (sept-dec 2024)	Wethouder Peter Meij (CDA) Gemeente Ridderkerk https://raad.ridderkerk.nl/samenstelling-raad/de-heer-t.-ton-overheid
Hendrik-Ido-Ambacht	Mw. J. Oelfke-ten Seldam	https://raad.h-i-ambacht.nl/Gemeenteraad/mevrouw-jauharina-oelfke-ten-seldam
Zwijndrecht	Mw. J.E.T.M. van Dongen	J.E.T.M. (Jacqueline) van Dongen - Gemeente Zwijndrecht

LEDEN ALGEMEEN BESTUUR (AB) - raadsleden

Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de leden van het DB (zie hierboven) en de mensen die hieronder worden genoemd

Gemeente	Naam	Nevenfuncties
Barendrecht	Dhr. R. Bol (jan-dec 2024) Dhr. A. Kooijman (dec 2024)	R. Bol - Lid Gemeente Barendrecht (raadsinformatie.nl) https://barendrecht.groenlinks.nl/onze-mensen/arie-kooijman
Albrandswaard	Dhr. L.M. Heezen	https://raad.albrandswaard.nl/Wie-is-wie/martijn-heezen
Ridderkerk	Mw. P.J. van Nes-de Man	Mevrouw P.J. (Petra) van Nes - de Man, Gemeenteraad Ridderkerk
Hendrik-Ido-Ambacht	Dhr. P. Libregts	De gemeenteraad - Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht (h-i-ambacht.nl)
Zwijndrecht	Mw. X.D. Barendrecht	https://zwijndrecht.bestuurlijkeinformatie.nl/People/Details/c3cf255d-31f9-4457-b484-85cccb730600?categoryId=f28797b0-c962-4532-80cd-816a741746d1

5.7 Bijlage taakvelden

Verdeling taakvelden	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024
0.4 - Overhead	351.409	795	-350.614
0.5 - Treasury	9.932	169.774	159.842
0.10 - Mutaties reserves	689.975	488.701	-201.274
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.644.418	3.831.220	186.802
Totaaltelling lasten en baten	4.695.734	4.490.490	-205.245

Aan het Algemeen Bestuur van
Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde

Baker Tilly (Netherlands) B.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda

T: +31 (0)76 525 00 00

breda@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Natuur- en recreatieschap IJsselmonde te Schiedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel, uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking', geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 alsmede van het vermogen van Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2024;
- 2 de balans per 31 december 2024;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
- 4 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel met beperking

De beperking in ons oordeel heeft betrekking op WNT-aangelegenheden en ziet toe op de WNT-gegevens van de directeur in functie als topfunctionaris van Natuur- en recreatieschap IJsselmonde.

Wij zijn niet in staat geweest:

- vast te stellen of in de door Staatsbosbeheer doorbelaste kosten nog bezoldigingscomponenten zijn opgenomen die aan het vervullen van de topfunctie moeten worden toegerekend;
- vast te stellen wat de deeltijdfactor van de betreffende topfunctionaris is en of deze overeenkomt met de praktijk, onder meer als gevolg van het ontbreken van een vorm van tijdsregistratie.

Als gevolg hiervan zijn wij niet in staat geweest voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om vast te stellen dat de WNT-gegevens over zowel 2024 als 2023 van de topfunctionaris bij de WNT-instelling, inclusief een eventuele onverschuldigde betaling als gevolg van WNT-bezoldigingselementen die mogelijk in de overige doorbelaste kosten zijn begrepen', zoals in de jaarrekening in hoofdstuk 5.5

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector op pagina's 50 en 51 toegelicht, in overeenstemming zijn met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 december 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Natuur- en recreatieschap IJsselmonde, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 44, 45 en 46. Het dagelijks bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 118.226 ligt boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 46.957. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 2.345 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening**

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader d.d. 13 december 2023 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 december 2023, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 26 juni 2025
Baker Tilly (Netherlands) B.V.

drs. B. Smeenk RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

